

L 186

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af undervisningsministeren, tiltrådt af .....

Til § 1

1) Nr. 30 affattes således:

”30. I § 45, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

”Lederens konkrete beslutninger vedrørende skolens elever inden for de mål og rammer og principper, som kommunalbestyrelsen henholdsvis skolebestyrelsen har fastsat, kan ikke behandles af kommunalbestyrelsen.”

[Præcisering af grænserne for skolelederens beslutninger]

2) I den under nr. 41 foreslåede ændring af § 52, 1. pkt., indsættes efter ”§ 36, stk. 2 og 3”: ”, regler om, at der også kan anvendes foranstaltninger i anledning af elevadfærd, der er udvist uden for skolen, hvis adfærd har haft en direkte indflydelse på god orden i skolen, samt regler om, at private genstande kan tilbageholdes, og at tilbageholdelsen af praktiske eller pædagogiske grunde kan opretholdes ud over det tidspunkt, hvor skolens tilbud ophører”.

[Præcisering af bemyndigelsen til at fastsætte regler om foranstaltninger til fremme af god orden i skolerne]

3) Efter nr. 33 indsættes følgende nye nummer:

”01. I § 50, stk. 2, 3. pkt., ændres ”sociale eller pædagogiske” til: ”sociale, pædagogiske eller behandlingsmæssige”.

[Tydeliggørelse af hjemlen til kommunernes ydelse af behandlingsmæssigt fripladstilskud i forhold til skolefritidsordninger]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med ændringsforlaget angives det udtrykkeligt, at skolelederens beslutninger - ud over at ligge inden for de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen har fastsat - også skal ligge inden for de principper, som skolebestyrelsen har fastsat, jf. også folkeskolelovens § 45, stk. 1, 2. pkt., hvorefter skolelederen er ansvarlig for skolens virksomhed over for skolebestyrelsen og kommunalbestyrelsen.

Det fremgår af bemærkningerne til L 186, at Undervisningsministeriet tre år efter lovens ikrafttræden vil foretage en evaluering af, hvilken betydning ændringen af bestemmelsen om klassetrinsindplacering i lovens § 12, stk. 1, - jf. § 1, nr. 5, i L 186 - har haft. I forbindelse med høringen over lovforslaget har organisationer m.v., der bl.a. repræsenterer forældre og elever i folkeskolen, givet udtryk for bekymring

for, om de ændringer vedrørende skolebestyrelsen, der indgår i lovforslaget, og som alene er af præciserende karakter, vil svække skolebestyrelsens kompetence i forhold til skolelederen. Det drejer sig især om forslaget om at præcisere, at personale- og elevsager er undtaget fra skolebestyrelsens tilsynsbeføjelse.

Det er imidlertid ikke hensigten med lovforslaget, at det skal begrænse skolebestyrelsens kompetenceforhold, så en sådan virkning ville i givet fald være utilsigtet. I lyset heraf vil ovennævnte evaluering blive udvidet, så den også omfatter spørgsmålet om, hvilken betydning lovforslagets præciseringer af relationen mellem skolelederen og skolebestyrelsen eventuelt måtte have haft. Det drejer sig om § 1, nr. 22-23 og 26, i L 186.

Evalueringen vil endelig også komme til at omfatte forslaget om at afskære muligheden for at indbringe skolelederens konkrete beslutninger om skolens elever for kommunalbestyrelsen, jf. § 1, nr. 29-30 og 35, idet denne ændring - på linje med § 1, nr. 5, og modsat § 1, nr. 22-23 og 26, - faktisk tilsigter en realitetsændring af relationen mellem skolelederen og forældrene/eleven.

Forligskredsen bag folkeskoleloven vil blive inddraget i vurderingen af, om evalueringen skal give anledning til ændringer.

I forlængelse af en vedtagelse af L 186 vil Undervisningsministeriet igangsætte et arbejde med at opdatere de otte vejledende hæfter om skolebestyrelsens opgaver, som er udarbejdet i 1998. Hæfterne indeholder information om alle dele af skolebestyrelsens virksomhed, herunder opgaver i relation til budget, tilsyn, ordensregler, undervisningens indhold m.v.

Til nr. 2

Ændringsforslaget har til hensigt at udvide bemyndigelsen til at fastsætte regler om foranstaltninger til fremme af god orden i skolerne, således at den udtrykkeligt omfatter regler om anvendelse af foranstaltninger i anledning af elevadfærd, der er udvist uden for skolen, og om tilbageholdelse af elevers medbragte genstande og opretholdelse heraf ud over det tidspunkt, hvor skolens tilbud ophører.

Det fremgår af bemærkningerne til § 1, nr. 24, i L 186, at Undervisningsministeriet er i gang med at foretage en ajourføring af bekendtgørelse nr. 27 af 12. januar 1995 om foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen, der er udstedt med hjemmel i folkeskolelovens § 52, 1. pkt. I forbindelse med ajourføringen af bekendtgørelsen vil der endvidere ske en præcisering og tydeliggørelse af forskellige forhold i relation til iværksættelse af sådanne foranstaltninger. Den foreslåede ændring sikrer udtrykkelig hjemmel til at fastsætte, at de i bekendtgørelsen anførte reaktionsmuligheder vil kunne anvendes ikke blot i anledning af en elevs opførsel i forbindelse med benyttelsen af skolens tilbud, men tillige i anledning af anden elevadfærd, hvis adfærden, selvom den er udvist uden for skolen, har haft en direkte indflydelse på god orden i skolen, herunder på respektfulde relationer mellem skolens elever indbyrdes og mellem elever og ansatte. Det vil i sammenhæng hermed blive tydeliggjort i bekendtgørelsen, at skolebestyrelsen endvidere kan fastsætte ordensregler herom. Derudover vil det blive præciseret i bekendtgørelsen, at det forhold, at en given situation ikke er reguleret i skolens ordensregler, ikke afskærer skolelederen fra at iværksætte foranstaltninger over for en elev, der har tilsidesat almindelige normer for god opførsel, og det vil blive understreget udtrykkeligt, at skolelederen ved iværksættelse af foranstaltninger over for en elev skal iagttage det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip. Det bemærkes, at proportionalitetsprincippet må føre til, at skolelederne er særligt varsomme, når de påtænker at iværksætte foranstaltninger på baggrund af elevadfærd, der udvises uden for skolen.

Det fremgår tillige af bemærkningerne til § 1, nr. 24, i L 186, at der i forbindelse med den kommende ajourføring af bekendtgørelsen vil blive indarbejdet en udtrykkelig regel om adgangen til at tilbageholde medbragte genstande, eksempelvis mobiltelefoner.

Med ændringsforslaget indsættes der i § 52, 1. pkt., en udtrykkelig bemyndigelse til at fastsætte regler om, at private genstande kan tilbageholdes, og at tilbageholdelsen kan opretholdes ud over det tidspunkt, hvor skolens tilbud ophører. Herved får en skole adgang til at opretholde tilbageholdelsen af inddragne private genstande ud over skoletiden, men det er under hensyn til den indgribende karakter af en sådan beslutning en betingelse, at opretholdelse af tilbageholdelsen ud over skoletiden endvidere har hjemmel i de ordensregler, skolebestyrelsen har fastsat. Det vil tillige være en betingelse, at opretholdelse af tilbageholdelsen er praktisk eller pædagogisk begrundet, og at disse grunde er tungtvejende. En pædagogisk grund kan være, at det er nødvendigt at opretholde tilbageholdelsen af genstanden, for at eleven oplever, at det har konsekvenser for vedkommende at tilsidesætte ordensreglerne. Tilbageholdelsen kan under alle omstændigheder ikke opretholdes længere, end hvad hensynet til den gode orden og eventuelt disse supplerende praktiske eller pædagogiske grunde tilsiger, jf. det foran omtalte proportionalitetsprincip.

Det følger af god forvaltningsskik, at hjemmet orienteres om, at en genstand er tilbageholdt, og hvornår den vil kunne afhentes igen.

Virkningerne af det nævnte forslag vil blive evalueret tre år efter lovens ikrafttræden.

Til nr. 3

Ændringsforslaget har til hensigt at tydeliggøre hjemmelsgrundlaget for, at kommunalbestyrelsen yder behandlingsmæssigt fripladstilskud i forhold til skolefritidsordninger.

§ 50, stk. 2, i folkeskoleloven giver kommunalbestyrelsen hjemmel til at yde hel eller delvis fripladstilskud til forældre til børn i skolefritidsordninger under hensyn til forældrenes økonomiske forhold, eller hvor sociale eller pædagogiske forhold gør sig gældende, efter reglerne om kommunens tilskud til brug for dagtilbud til børn, forældrenes egenbetaling og fripladstilskud m.v. De nævnte regler fra (nu) Indenrigs- og Socialministeriet (dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse) indeholder hjemmel til at yde søskendetilskud og fripladstilskud såvel af økonomiske, sociale og pædagogiske grunde som af behandlingsmæssige grunde. Selvom § 50, stk. 2, ikke selv tager stilling til, i hvilket omfang der skal ydes behandlingsmæssigt fripladstilskud, men alene indeholder en henvisning til Indenrigs- og Socialministeriets regelsæt om tilskud til dagtilbud, forældrenes egenbetaling og fripladstilskud m.v., efter hvilket der under nogle nærmere angivne betingelser skal ydes behandlingsmæssigt fripladstilskud, er det Undervisningsministeriets vurdering, at der er fornøden hjemmel til, at kommunerne yder behandlingsmæssigt fripladstilskud i henhold til reglerne herom i Indenrigs- og Socialministeriets regelsæt. Men det må erkendes, at denne retsopfattelse ikke har fundet klart udtryk i folkeskoleloven.

§ 1, nr. 34, i L 186 om præcisering af § 50, stk. 2, 4. pkt., berører ikke spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal ydes behandlingsmæssigt fripladstilskud i forhold til skolefritidsordninger.